

Sygn. akt VI RCa 158/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Waldemar Pałka

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska

SR del do SO Grzegorz Olejarczyk (spr.)

Protokolant: p.o sekretarza sądowego Adrianna Szynszecka

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. L.**

przeciwko **M. L.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Biskupcu

z dnia 05 kwietnia 2019 roku

sygn. akt III RC 132/18

1. oddała obie apelacje
2. koszty procesu za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi

Sygn. akt VI RCa 158/19

UZASADNIENIE

D. L. wniosła o podwyższenie alimentów od pozwanego M. L. z kwoty po 500 zł do kwoty po 1000 zł miesięcznie.

Roszczenie uzasadniła tym, że od (...)lat kwota alimentów nie uległa zmianie. Koszty związane jej z utrzymaniem, edukacją i wychowaniem znacznie wzrosły. Powódka studiuje na(...)roku studiów stacjonarnych w B.. Większość kosztów ponosi matka i ojczym powódki. Matka by sprostać potrzebom powódki i jej siostry przez wiele lat podejmowała dodatkowe zatrudnienie. Obecnie najem stancji, żywność, środki czystości, zakup książek, materiałów naukowych, odpowiedniego ubrania ochronnego (fartuchy, obuwie), poza tym dojazd do domu, wiążą się z bardzo dużymi kosztami, które w większości ponosi matka powódki.

M. L. domagał się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Swoje stanowisko uzasadnił trudną sytuacją finansową, która nie pozwalała mu na płacenie wyższych alimentów. Swój dochód określił na kwotę 2441,56 netto. Wskazał, że po uiszczeniu wszelkich zobowiązań finansowych, w tym alimentów na rzecz powódki, pozostaje mu do dyspozycji niewielka kwota na jedzenie i własne potrzeby.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2019r. w sprawie III RC 132/18 Sąd Rejonowy w Biskupcu podwyższył alimenty od M. L. na rzecz D. L. z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty po 850 zł miesięcznie poczynając od dnia 7 listopada 2018r. W pozostałej części Sąd Rejonowy w Biskupcu powództwo oddalił, nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi, a koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że od czasu orzekania w zakresie alimentów w 2006r. usprawiedliwione potrzeby powódki niewątpliwie wzrosły. Aktualnie powódka studiuje poza miejscem zamieszkania, co powoduje dodatkowe koszty tj. koszt wynajęcia stacji, zakup podręczników, skryptów, pomocy naukowych. Wyższe potrzeby wynikają również z normalnego rozwoju powódki. Powódka jako osoba dorosła ma wyższe potrzeby związane z żywnością, kosmetykami, środkami higieny, odzieżą, obuwiem niż małe dziecko. Natomiast troska o zaspokojenie potrzeb powódki spoczywa głównie na matce, której możliwości finansowe są ograniczone. Dlatego pozwany w większym niż dotychczas stopniu powinien łożyć na utrzymanie powódki. Tym bardziej, że pozwany zgodził się w jesienią 2017r. na dobrowolne płacenie alimentów w wyższej kwocie o 150 zł miesięcznie niż wynikało to z tytułu wykonawczego. Od października zaczął płacić po 650 zł. Był wówczas bezrobotny i otrzymywał zasiłek w kwocie po 652,60 zł miesięcznie. Poczynając od maja 2018 r. pozwany zarabia 2411,56 zł, zatem ustalona przez Sąd kwota alimentów znajduje się w możliwościach zarobkowych pozwanego.

Apelacją od powyższego wyroku wniosła powódka, domagając się zmiany pkt. I wyroku poprzez podwyższenie alimentów na rzecz powódki do kwoty 1000 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu apelacji podała, że pozwany nie zawsze wywiązywał się z nałożonego obowiązku alimentacyjnego. Ponadto oprócz zasądzonych alimentów tylko kilka razy dodatkowo wspierał finansowo powódki np. dołożył się do zakupu roweru córce, zakupu komputera, jeden raz zabrał córkę na urodziny do restauracji. Praktycznie cały ciężar utrzymania powódki spoczywał na jej matce. Podniosła jednocześnie, że pozwany jest przedstawicielem handlowym zatem jego możliwości zarobkowe są znaczne.

Apelację od tego wyroku wniósł także pozwany. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

a) naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 135§1 kpc poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskutek pominięcia przez sąd przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych okoliczności wskazujących na zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanego i tym samym przyjęcie, iż jest w stanie uiszczać alimenty na rzecz powódki w kwocie po 850 zł miesięcznie, podczas gdy prawidłowa wykładnia ww. przepisu prowadzi do wniosku, że wysokość alimentów powinna wynosić nie więcej niż 700 zł miesięcznie,

- art. 138 kpc poprzez nieprawidłowe stwierdzenie, wbrew zebranemu materiałowi dowodowemu, iż nastąpiła zmiana stosunków skutkująca możliwością żądania zmiany orzeczenia dotyczącego alimentów,

b) naruszenie prawa procesowe, które miało istotny wpływ na wynik sprawy tj:

- art. 233§1 kpc, poprzez nierozważenie w sposób wszechstronny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz jego dowolną ocenę sprzeczną z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania, polegającą na nieprawidłowej ocenie możliwości zarobkowych pozwanego, jak również na niezasadnym uwzględnieniu twierdzeń matki powódki dotyczących wysokości kosztów utrzymania powódki i oparcie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie w zasadzie jedynie na twierdzeniach matki powódki w sytuacji, gdy z przedstawionych przez powódkę dokumentów nie wynikają dane przyjęte przez Sąd, a wiele okoliczności wskazanych przez sąd rejonowy w uzasadnieniu nie znajduje potwierdzenia w dowodach,

- art. 227 kpc w zw. a art. 217§3 kpc, poprzez niezasadne oddalenie wniosku przesłuchanie powódki z uwagi na stwierdzenie, że materiał zgromadzony w sprawie jest wystarczający i nie zachodzi potrzeba przesłuchania powódki na wskazywane okoliczności, gdy tymczasem twierdzenia matki powódki nie mogą zastąpić dowodu z przesłuchania strony, zaś okoliczności na które miała być przesłuchiwana powódka nie zostały dostatecznie wyjaśnione, w szczególności zaś nie ustalono na jakim poziomie kształtują się usprawiedliwione potrzeby powódki wpływające na zakres świadczeń alimentacyjnych pozwanego.

Wskazując na powyższe zarzuty, pozwany wniósł o:

a) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania powódki, na okoliczność ustalenia zakresu jej usprawiedliwionych potrzeb, możliwości majątkowych i zarobkowych powódki,

b) zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki tytułem podwyższonych alimentów kwotę 850 zł miesięcznie obniżyć do kwoty 700 zł miesięcznie,

c) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w Biskupcu przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe, zaś w uzasadnieniu wyroku przedstawił swoje wnioski, wskazał na dowody, którym dał wiarę wskazując dokładnie powody tych decyzji. Sąd II instancji w pełni podziela ustalenia i ocenę dokonaną przez Sąd I instancji.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, iż nastąpiła w sytuacji stron zmiana stosunków, będąca istotną, w rozumieniu przepisu art. 138 kro. W uzasadnieniu wyroku, Sąd wskazał aktualne usprawiedliwione potrzeb powódki oraz możliwości zarobkowe pozwanego. Niewątpliwie sam upływ czasu od wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów uzasadnia ich podwyższenie. Ponadto zarówno wiek powódki, jak i okoliczność, iż kontynuuje naukę na studiach w innym mieście wskazuje, że zwiększeniu uległ zakres jej usprawiedliwionych potrzeb.

Wskazać przy tym należy, iż ustalając wysokość należnych powódce alimentów Sąd Rejonowy wziął jednocześnie pod uwagę aktualne możliwości zarobkowe pozwanego. Słusznie Sąd Rejonowy ocenił, iż obecna sytuacja majątkowa pozwanego pozwala mu łożyć na rzecz powódki alimenty w podwyższonej kwocie.

Zdaniem Sądu Okręgowego ustalona przez Sąd Rejonowy w Olsztynie wysokość kosztów utrzymania powódki jest standardowa, adekwatna do jej wieku, stanu zdrowia i warunków środowiskowych. Należy przy tym wskazać, iż powódka studiując w systemie stacjonarnym na kierunku farmacji i nie jest w stanie w okresie nauki jednocześnie podejmować prac dorywczych. Bezspornym bowiem jest, iż nauka na kierunkach (...) (k 5) wymaga większego zaangażowania, w porównaniu do nauki na kierunkach o bardziej ogólnym charakterze. Tym samym zasadnie Sąd Rejonowy uznał, że zwiększenie obowiązku alimentacyjnego pozwanego do kwoty 850 zł miesięcznie wobec powódki zabezpieczy jej usprawiedliwione potrzeby – przy jednoczesnej partycypacji w tych kosztach także matki powódki.

Odnosząc się natomiast do zarzutów pozwanego w zakresie naruszenia przepisów prawa procesowego, w ocenie Sądu Okręgowego nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na podstawie aktualnego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz doświadczenia życiowego Sąd Odwoławczy nie stwierdził naruszenia normy z art. 233 kpc. Argumentacja Sądu I instancji nie zawierała błędów natury faktycznej i logicznej, z całą pewnością mieszcząc się w zakresie swobody wyznaczonej treścią tego przepisu.

Natomiast zarzut naruszenia art. 227 kpc w zw. z art. 217§3 kpc także nie zasługiwał na uwzględnienie. Wprawdzie Sąd Rejonowy uznał za zbędny wniosek pełnomocnika pozwanego o przesłuchanie stron. Niemniej jednak Sąd Rejonowy uznał, że wszelkie okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione, a dowody jakimi dysponuje, w jego ocenie były wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy. Jako bezsporne należy uznać przecież okoliczności zwiększenia kosztów utrzymania uprawnionej do alimentacji wraz z jej wiekiem, podjęciem studiów, czy też wraz z upływem czasu od poprzedniego rozstrzygnięcia alimentacyjnego w 2006r. Bezsporne są również dowody w postaci dokumentów na okoliczność zmiany statusu materialnego powódki i jej rodziców.

Wskazać przy tym należy, iż zgodnie z art. 299 kpc dowód z przesłuchania stron ma charakter posiłkowy, gdyż dopuszczalność jego przeprowadzenia powstaje tylko wówczas, gdy za pomocą innych środków dowodowych nie można dojść do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Postępowanie dowodowe można ograniczyć do przesłuchania stron jedynie wówczas, gdy nie ma innych dowodów w sprawie (por. wyrok SN z 22 listopada 1996 r., II UKN 14/96, OSNAPiUS 1997, Nr 12, poz. 222).

Sąd Odwoławczy nie podzielił zatem stanowiska skarżących w zakresie kwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. W konsekwencji po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy dokonanej przez pryzmat zarzutów apelacyjnych Sąd Odwoławczy uznał, że wyrok Sądu I instancji jest słuszny i prawidłowy, zaś argumenty apelacji nie zdołały go zdyskredytować, wobec czego na podstawie art. 385 kpc oddalił obie apelacje.

O kosztach za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 102 kpc.